

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 mai 2018

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

juducând în ședință fără participarea părților recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către avocatul Gîlca Ilie în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Dzero Iuliana xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 09.06.2016-14.08.2017;

instanța de apel: 04.10.2017-22.11.2018;

instanța de recurs: 14.02.2018-22.05.2018.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 august 2017, Dzero Iuliana:

- a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1), 328 alin.(1) Cod penal (*episoadele din 09.11.2010, 24 iulie – 24.12.2010*) și în conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, cauza penală a fost încetată în legătură cu survenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, liberând-o pe inculpată de răspundere penală;

- a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de art.329 alin.(1) Cod penal (*episodul din perioada 2004 – 2006*) și în conformitate cu prevederile art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, cauza penală a fost încetată în legătură cu survenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, liberând-o pe inculpată de răspundere penală.

2. Instanța de fond a constatat că, Dzero Iuliana se învinuiește că, fiind angajată prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 98EF din 06.08.2004 și activând în funcție de Inspector Superior al Secției Informații și Identificări, Serviciul evidență nominală a Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului

Afacerilor Interne, fiind persoană publică, autorizată și învestită de stat să presteze în numele acestuia activități de interes public, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

La **09.11.2010**, Dzero Iuliana aflându-se în biroul de serviciu amplasat în sediul Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne pe adresa str.Iacob Hîncu 3a, mun.Chișinău, având la executare cererea chestionar pentru eliberarea pașaportului pe numele Proca Vitalie, a.n.xxxx, prin care s-a solicitat informația privind cauzele penale și existența antecedentelor penale ale persoanei care a solicitat perfectarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, în pofida atribuțiilor de serviciu prevăzute la pct.3 al paragrafului „*Anchetele personale parvenite din Ministerul Dezvoltării Informaționale*” al Instrucțiunii privind atribuțiile de serviciu, aprobată de Șeful Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne, care prevede că, „*Fiecare colaborator efectuează în mod obligatoriu, desinestător controlul anchetelor personale care i-au fost repartizate, în acest sens utilizând obligatoriu sursele de informație - Baza de date „TERMINAL”, Fișierul de evidență nominală și Baza Centrală de date*”, după verificarea datelor nominalizate unde avea acces ca utilizator și constatând faptul că, Proca Vitalie figurează în evidențele operative ale Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne, contrar prevederilor pct.9 al aceluiași paragraf din instrucțiunea menționată, fără a indica informația veridică constatată, care creează un obstacol solicitantului de a continua procedura de documentare, a aplicat în cererea - chestionar nr.xxxx din 04.11.2010 pe numele Proca Vitalie, ștampila cu inscripția „*Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Direcția Informații și Evidențe Operative, Secția Informații și identificări*”, executant Dzero Iuliana.

Prin aceste acțiuni, Dzero Iuliana a tăinuit faptul executării pedepsei în temeiul sentinței instanței de judecată de către Proca Vitalie, ca urmare a indus în eroare Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor la aplicarea prevederilor art.8, lit.c) din Legea nr.269-XIII din 09.11.1994, cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, în consecință fiind ilegal perfectat și eliberat pașaportul seria B, nr. xxxx, pe numele condamnatului Proca Vitalie.

În rezultatul acestor acțiuni, condamnatul Proca Vitalie a beneficiat ilegal de pașaportul cetățeanului Republicii Moldova și respectiv, de dreptul de a se deplasa peste hotarele Republicii Moldova, cu toate că, conform statutului de condamnat care execută pedeapsa penală în termen de probă, nu avea acest drept, iar Oficiul de Probațiune Botanică, mun.Chișinău a fost lipsit de posibilitatea de supraveghere și stabilirea încălcărilor condamnatului la executarea condiționată a pedepsei penale și reacționare în vederea revocării liberării condiționate a pedepsei înainte de termen, aplicate în privința lui Proca Vitalie.

Mai mult ca atât, din motiv că Proca Vitalie a fost eliberat din detenție condiționat pe un termen de probă, care urma să expire în luna octombrie 2014, nu

avea dreptul până la acel moment să-i fie perfectat și eliberat pașaportul cetățeanului care i-ar fi permis travesarea frontierei de stat în această perioadă și respectiv, comiterea peste hotarele țării a infracțiunilor grave și deosebit de grave de care este bănuit, învinuit.

2.1. Tot ea, în perioada 24 iulie – 24.12.2010, activând în funcția indicată, având scopul facilitării perfectării pașaportului pe numele lui Nicolaeva Anjela xxxx, a.n. xxxx, despre care cunoștea cu certitudine că, se află sub urmărire penală, depășindu-și atribuțiile de serviciu, a săvârșit acțiuni ilegale prin crearea artificială de condiții pentru perfectarea și eliberarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, pe numele acesteia. Astfel, acționând cu intenție directă în vederea producerii consecințelor dorite, inspectoarea Dzero Iuliana a efectuat înscrisul „В ОЧК проблем нет” pe verso-ul certificatului de refuz în perfectarea pașaportului pe numele lui Nicolaeva Anjela, certificat eliberat de către Direcția documentare a populației din cadrul CRIS „Registru”, fapt ce nu corespundea realității, deoarece persoana nominalizată se afla sub urmărire penală și în căutare interstatală. Acest înscris a permis acceptarea repetată de către Direcția documentare a populației, a cererii privind perfectarea pașaportului pe numele lui Nicolaeva Anjela.

Ulterior, continuându-și intențiile sale criminale, tot ea, în perioada 24 – 29.12.2010, având la executare cererea - chestionar pentru eliberarea pașaportului pe numele lui Nicolaeva Anjela, prin care s-a solicitat informația privind cauzele penale și existența antecedentelor penale ale persoanei care a solicitat perfectarea pașaportului, încălcând prevederile pct.3 al paragrafului „*Anchetele personale parvenite din Ministerul Dezvoltării Informaționale*” al Instrucțiunii privind atribuțiile de serviciu, aprobată de Șeful Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne la 17.08.2005, care prevede că *fiecare colaborator efectuează în mod obligatoriu, de sinestătător controlul anchetelor personale care i-au fost repartizate, în acest sens utilizând obligatoriu sursele de informații - Baza de date „TERMINAL”, Fișierul de evidență nominală și Baza Centrală de date*”, după verificarea datelor nominalizate, unde avea acces ca utilizator și cunoscând faptul că Nicolaeva Anjela figurează în evidențele operative ale Direcției Informații și Evidență Operativă ca învinuită, contrar prevederilor pct.9 al aceluiași paragraf din Instrucțiunea menționată și în pofida faptului că, în cererea - chestionar era indicat că, anterior i-a fost refuzat acestei persoane perfectarea pașaportului din motiv că, în privința acesteia este pornită cauza penală.

2.2. Instanța de fond a mai constatat că, Dzero Iuliana se învinuiește că, activând în funcția de inspector al Direcției Informații și Evidență Operativă al Ministerului Afacerilor Interne, în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. xxxx, din 06.08.2004, fiind în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal, persoană publică, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, ignorând prevederile Legii nr.216-XV din 29.05.2003 cu privire la Sistemul

informațional integral automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, care stabilește că, administrarea băncii centrale de date, înregistrarea și evidența centralizată a informației cu caracter criminal, precum și eliberarea rapoartelor statistice generalizate privind starea infracționalității în țară, se efectuează de către Ministerul Afacerilor Interne, care este deținătorul băncii centrale de date; contrar prevederilor art.22 alin.(1) lit.a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008, conform căroră, funcționarul public este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege, să respecte regulamentul intern; Contrar prevederilor art.7 alin.(2) din Legea nr.25 din 22.02.2008 cu privire la Codul de conduită a funcționarului public, care stabilește că, funcționarul public are obligația să se abțină de la orice act sau faptă care poate prejudicia imaginea, prestigiul sau interesele legale ale autorității publice; precum și încălcând flagrant prevederile Ordinului comun nr.198/84/11/166/10/2-30/44 din 04.05.2007 cu privire la evidența unică a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, a rezultatelor examinării cauzelor penale, modul de completare și prezentare a actelor de evidență primară și a Instrucțiunii nr.8/1-4173 din 17.08.2005 privind atribuțiile de serviciu ale colaboratorului Serviciului Evidență Nominală al Secției Informații și Identificări a Direcției Informații și Eviedențe Operative, valabile până la 05.03.2013, nu a asigurat sarcinile impuse în scopul asigurării informaționale a activității investigativ-operative, de profilaxie și de urmărire penală, fapt prin care a comis neglijența în serviciu în următoarele circumstanțe:

În perioada 2004 - 2006, în virtutea funcției deținute, având acces la actele de evidență primară a persoanelor care au comis infracțiuni, adică la Baza Centrală de Date a participanților la Sistemul informațional automatizat de evidență a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, Dzero Iuliana având o atitudine neglijentă față de obligațiile sale de serviciu, nu a asigurat păstrarea cazierelor judiciare (forma nr.6.0) în număr de 95 unități la sediul subdiviziunii de profil, documente ce au fost depistate la 26.03.2014 în cadrul percheziției la domiciliu. În urma suprapunerii informației indicate în cele 95 formulare Forma nr.6.0 privind hotărârea adoptată de instanța de judecată, depistate și ridicate în cadrul percheziției la domiciliul lui Dzero Iuliana și Fișierul operativ-informațional al MAI, a fost stabilit că, informația ce reflectă rezultatele examinării cauzei penale în instanța de judecată în conturul manual, în privința a 52 persoane este prezentă, în privința a 2 persoane nefiind posibil de efectuat verificările, în lipsa datelor depline, iar în privința a 41 persoane fiind constatată lipsa informației, cu încălcarea prevederilor acelorași acte normative ce țin de înregistrarea în fișierul operativ-informațional al cazierelor judiciare (forma nr.6.0), cu înscrierea

(introducerea) informației în fișele alfabetice respective și în fișierul alfabetic automatizat (baza de date).

În consecință, Dzero Iuliana fiind angajată în calitate de inspector al Serviciului sistematizării nominale al Secției informații și identificări a Direcției Informații și Evidență Operativă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiunile de serviciu în partea prelucrării actelor de evidență primară și asigurării evidenței și păstrării lor, ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, manifestată prin neintroducerea în Fișierul operativ - informațional a informației conținute în actele de evidență primară și anume, informația privind hotărârea adoptată de instanța de judecată în privința a 41 persoane, despre care nu există înscrieri că ar fi fost condamnate, absolvite de răspundere penală sau achitate, și neasigurarea evidenței și păstrării a 95 caziere judiciare (forma nr.6.0) la sediul subdiviziunii de profil, manifestate prin dezorganizarea activității normale și discreditării imaginii Ministerului Afacerilor Interne.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Gilca Ilie în numele inculpatei, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata să fie achitată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) și 329 alin.(2) lit.b) Cod penal.

În motivarea cererii a invocat că:

- inculpata urmează a fi achitată pe toate cele trei capete de acuzare, din motiv că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate, or, conform Hotărârii Curții Constituționale din 27.06.2017, s-a declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*” din alin.(1) al art.328 Cod penal, însă analizând învinuirea pe episoadele cu Proca Vitalie și Nicolaeva Anjela în temeiul art.328 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată i-a incriminat inculpatei în calitate de consecințe prejudiciabile anume daune considerabile intereselor publice, iar în situația în care acest text legal a fost declarat neconstituțional, rezultă că în acțiunile lui Dzero Iuliana lipsește semnul constitutiv a infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal și anume, *urmările prejudiciabile sub forma daune intereselor publice*;

- pe episodul cu Nicolaeva Anjela, conform raportului de expertiză nr.432 din 02.08.2016, rezultă că nu este posibil de stabilit dacă Dzero Iuliana sau altă persoană a efectuat inscripția „В ОЧК проблем нет” pe versoul certificatului de refuz, iar aceste circumstanțe impun concluzia că, toate dubiile trebuie interpretate în favoarea inculpatei;

- referitor la episodul de comitere a infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.329 Cod penal, în acțiunile inculpatei nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de neglijență în serviciu, întrucât nu a fost realizată latura obiectivă a infracțiunii respective, un element esențial al acesteia fiind urmările prejudiciabile, mai concret daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, urmări ce nu și-au găsit reflectarea în realitatea

obiectivă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017 a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința instanței de fond, inclusiv din oficiu conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în partea recunoașterii inculpatei ca fiind vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, prin care:

- procesul penal intentat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal în privința Iulianei Dzero a fost încetat, cu tragerea acesteia la răspundere contravențională în baza art. 312 Cod contravențional și conform art. 30 Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, s-a dispus încetarea procesului contravențional.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, privind corectarea erorii materiale evidente din cuprinsul deciziei din 22 noiembrie 2017, instanța de apel a dispus: *„Corectarea erorii materiale admise în textul dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.11.2017, pe cauza penală de învinuire a inculpatei Dzero Iuliana de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) și 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, astfel încât se exclude expresia greșită „în legătură cu liberarea inculpatei de răspundere penală în temeiul art. 55 Cod penal”, iar expresiile greșite „infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal” și „art. 312 Cod contravențional” se înlocuiesc cu expresiile corecte „infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal” și „art. 313 Cod contravențional”.*

4.2. Audiind părțile și examinând materialele cauzei penale, Colegiul penal a conchis întru admiterea cererii de apel, cu casarea parțială, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, a sentinței din 14.08.2017 și pronunțarea unei noi hotărâri, în partea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal.

Cercetând circumstanțele și probele cauzei, Colegiul penal a considerat că, în mod contrar concluziilor primei instanțe, în cazul episodului din 09.11.2010, acțiunile lui Dzero Iuliana nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, dar ale contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional, după semnele calificative *săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

Astfel, cu referire la episodul din 09.11.2010, Colegiul penal a constatat că, Dzero Iuliana fiind angajată prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. xxxx din 06.08.2004 și activând în funcție de Inspector Superior al Secției Informații și Identificări, Serviciul evidență nominală a Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoană publică, autorizată și investită de stat să presteze în numele acestuia activități de interes public, a comis depășirea atribuțiilor de

serviciu, în următoarele circumstanțe:

La 09.11.2010, Dzero Iuliana aflându-se în biroul de serviciu amplasat în sediul Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne pe adresa str.Iacob Hîncu 3a, mun.Chișinău, având la executare cererea chestionar pentru eliberarea pașaportului pe numele Proca Vitalie, a.n.xxxx, prin care s-a solicitat informația privind cauzele penale și existența antecedentelor penale ale persoanei care a solicitat perfectarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, în pofida atribuțiilor de serviciu prevăzute la pct.3 al paragrafului „Anchetele personale parvenite din Ministerul Dezvoltării Informaționale” al Instrucțiunii privind atribuțiile de serviciu, aprobată de Șeful Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne, care prevede că, „Fiecare colaborator efectuează în mod obligatoriu, desinestătător controlul anchetelor personale care i-au fost repartizate, în acest sens utilizând obligatoriu sursele de informație - Baza de date „TERMINAL”, Fișierul de evidență nominală și Baza Centrală de date”, după verificarea datelor nominalizate unde avea acces ca utilizator și constatând faptul că, Proca Vitalie figurează în evidențele operative ale Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne, contrar prevederilor pct.9 al aceluiași paragraf din Instrucțiunea menționată, fără a indica informația veridică constatată, care creează un obstacol solicitantului de a continua procedura de documentare, a aplicat în cererea - chestionar nr.xxxx din 04.11.2010 pe numele Proca Vitalie, ștampila cu inscripția Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Direcția Informații și Evidențe Operative, Secția Informații și identificări, executant Iuliana Dzero.

Prin aceste acțiuni, Dzero Iuliana a tăinuit faptul executării pedepsei în temeiul sentinței instanței de judecată de către Proca Vitalie, ca urmare a indus în eroare Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor la aplicarea prevederilor art.8, lit.c) din Legea nr.269-XIII din 09.11.1994, cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, în consecință fiind ilegal perfectat și eliberat pașaportul seria B, nr. 0867573, pe numele condamnatului Proca Vitalie. În rezultatul acestor acțiuni, condamnatul Proca a beneficiat ilegal de pașaportul cetățeanului Republicii Moldova și respectiv, de dreptul de a se deplasa peste hotarele Republicii Moldova, cu toate că conform statutului de condamnat care execută pedeapsa penală în termen de probă, nu avea acest drept, iar Oficiul de Probațiune Botanică, mun. Chișinău a fost lipsit de posibilitatea de supraveghere și stabilirea încălcărilor condamnatului la executarea condiționată a pedepsei penale și reacționare în vederea revocării liberării condiționate a pedepsei înainte de termen aplicate în privința lui. Mai mult ca atât, din motiv că Proca a fost eliberat din detenție condiționat pe un termen de probă, care urma să expire în luna octombrie 2014, nu avea dreptul până la acel moment să-i fie perfectat și eliberat pașaportul cetățeanului care i-ar fi permis traversarea frontierei de stat în această perioadă și respectiv, comiterea peste hotarele țării a infracțiunilor grave și deosebit de grave de care este bănuit, învinuit.

La fel, Colegiul penal a considerat că, în cazul episodului din 24 iulie – 24.12.2010, acțiunile lui Dzero Iuliana nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, dar ale contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional, după semnele calificative *săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

Astfel, cu referire la episodul din 24 iulie – 24.12.2010, reieșind din materialele dosarului, Colegiul a constatat că, Dzero Iuliana fiind angajată prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. xxxx, din 06.08.2004 și activând în funcție de Inspector Superior al Secției Informații și Identificări, Serviciul evidență nominală a Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoană publică, autorizată și investită de stat să presteze în numele acestuia activități de interes public, a comis depășirea atribuțiilor de serviciu, în următoarele circumstanțe:

În perioada 24 iulie – 24.12.2010, activând în funcția indicată, având scopul facilitării perfectării pașaportului pe numele lui Nicolaeva Anjela, a.n. xxxx, despre care cunoștea cu certitudine că se află sub urmărire penală, depășindu-și atribuțiile de serviciu, a săvârșit acțiuni ilegale prin crearea artificială de condiții pentru perfectarea și eliberarea pașaportului cetățeanului Republicii Moldova, pe numele acesteia. Astfel, acționând cu intenție directă în vederea producerii consecințelor dorite, inspectoarea Dzero Iuliana a efectuat înscrisul „В ОЧК проблем нет” pe verso-ul certificatului de refuz în perfectarea pașaportului pe numele Nicolaeva Anjela, certificat eliberat de către Direcția documentare a populației din cadrul CRIS „Registru”, fapt ce nu corespundea realității, deoarece persoana nominalizată se afla sub urmărire penală și în căutare interstatală. Acest înscris, a permis acceptarea repetată de către Direcția documentare a populației a cererii privind perfectarea pașaportului pe numele lui Nicolaeva Anjela.

Ulterior, în perioada 24 – 29.12.2010, Dzero Iuliana având la executare cererea - chestionar pentru eliberarea pașaportului pe numele lui Nicolaeva Anjela, prin care s-a solicitat informația privind cauzele penale și existența antecedentelor penale ale persoanei care a solicitat perfectarea pașaportului, încălcând prevederile pct.3 al paragrafului „Anchetele personale parvenite din Ministerul Dezvoltării Informaționale” al Instrucțiunii privind atribuțiile de serviciu, aprobată de Șeful Direcției Informații și Evidență Operativă a Ministerului Afacerilor Interne la 17.08.2005, care prevede că fiecare colaborator efectuează în mod obligatoriu, de sine stătător controlul anchetelor personale care i-au fost repartizate, în acest sens utilizând obligatoriu sursele de informații - Baza de date „TERMINAL”, Fișierul de evidență nominal și Baza Centrală de date”, după verificarea datelor nominalizate, unde avea acces ca utilizator și cunoscând faptul că Nicolaeva Anjela figurează în evidențele

operative ale Direcției Informații și Evidență Operativă ca învinuită, contrar prevederilor pct.9 al aceluiași paragraf din Instrucțiunea menționată și în pofida faptului că în cererea - chestionar era indicat că anterior i-a fost refuzat acestei persoane perfectarea pașaportului din motiv că în privința ei este pornită cauza penală nr.2003030471 și se află în căutare interstatală pe dosarul de căutare nr.2003030423, fără a indica informația veridică constatată care ar fi împiedicat perfectarea și eliberarea pașaportului acesteia, a aplicat în cererea-chestionar nr.xxxx din 24.12.2010 pe numele lui Nicolaeva Anjela ștampila falsă cu inscripția „Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Direcția Informații și Evidențe Operative, Secția Informații și identificări, executant Dzero Iuliana și a efectuat inscripția „1 cyd”, care nu creează impedimente în perfectarea pașaportului cetățeanului RM. Prin aceste acțiuni, Dzero Iuliana a tăinuit faptul aflării în căutare interstatală a Anjelei Nicolaeva, ca urmare a indus în eroare Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor la aplicarea prevederilor art.8 a Legii nr. 269-XIII din 09.11.1994, cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, în consecință fiind ilegal perfectat și eliberat la 30.12.2010 pașaportul cu seria B, nr. xxxx pe numele lui Nicolaeva Anjela. În rezultatul acestor acțiuni, ultima a beneficiat ilegal de pașaportul cetățeanului Republicii Moldova și respectiv, de dreptul de a se deplasa și de a se afla legal peste hotarele Republicii Moldova, cu toate că conform statutului de învinuită anunțată în căutare interstatală, nu avea acest drept.

În confirmarea concluziei privind întrunirea în acțiunile Iuliane Dzero a elementelor contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional, Colegiul penal a reținut că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art. 328 alin.(1) din Codul penal, a fost declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*”.

Colegiul penal a reținut că, învinuirea înaintată pe episoadele cu Proca Vitalie și Nicolaeva Anjela în temeiul art.328 alin. (1) Cod penal, prevede în calitate de consecințe prejudiciabile daunele considerabile cauzate intereselor publice, și prin urmare, dat fiind că, sintagma respectivă a fost declarată neconstituțională, rezultă că, în acțiunile lui Dzero Iuliana lipsește semnul constitutiv a infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (1) Cod penal - urmările prejudiciabile sub forma daunelor intereselor publice.

În ceea ce privește sintagma „*intereselor publice sau*” din textul art.313 Cod contravențional, Colegiul a menționat că, deși aceeași sintagmă a fost declarată neconstituțională doar în Codul penal, totuși reieșind din caracterul „penal” al contravenției respective, și sintagma respectivă din Codul contravențional comportă în esență același conținut.

Totodată, art.313 Cod contravențional prevede că, depășirea atribuțiilor de serviciu este de așa natură, încât contravine drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, iar în speță, conform pct.3 al Regulamentului cu privire la

organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea nr.693 din 30.08.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, ministerul este persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, și dispune de denumire, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale, precum și de alte atribute specifice autorităților publice, stabilite în legislație.

Astfel, prin faptul că, Dzero Iuliana a comis contravenția prevăzută de art.313 Cod contravențional, fiind angajată a Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoană publică, a acționat contrar drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale Ministerului Afacerilor Interne, or, inculpata era autorizată și investită de stat să presteze în numele acestuia activități de interes public, dar și-a depășit atribuțiile de serviciu.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatei, Colegiul penal făcând trimitere la prevederile art.332 alin.(2) Cod de procedură penală și art.30 alin.(2) Cod contravențional, a precizat că, Dzero Iuliana a fost recunoscută vinovată de comiterea contravențiilor prevăzute de art.313 Cod contravențional pe episoadele din 09.11.2010 și din 24 iulie – 24.12.2010 și respectiv, a expirat termenul de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

Prin urmare, Colegiul penal a conchis de a înceta cauza penală de învinuire a lui Dzero Iuliana în privința săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal în legătură cu liberarea inculpatei de răspundere penală, cu atragerea acesteia la răspundere contravențională în baza art.313 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în temeiul art.30 Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Cu referire la circumstanțele cauzei în partea ce ține de episodul din 2004 – 2006, în ședința instanței de apel au fost verificate probele cercetate de către prima instanță și astfel, Colegiul a considerat că, instanța de fond corect a conchis că, acuzarea nu a demonstrat cauzarea prin acțiunile inculpatei a unor urmări grave în detrimentul intereselor publice, prin faptul că, a păstrat acasă fișe cu datele unor persoane judecate.

Referitor la răspunderea penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(1) Cod penal, Colegiul a reținut că, articolul respectiv, în redacția în vigoare la data comiterii infracțiunii, prevedea amenda în mărime de până la 500 unități convenționale sau închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani și reieșind din faptul că, conform art.16 alin.(2) Cod penal, infracțiunea este una mai puțin gravă, iar potrivit art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă, prima instanță a conchis corect că,

procesul penal în cauza lui Dzero Iuliana privind învinuirea acesteia în baza art.329 alin.(1) Cod penal urmează a fi încetat.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar procurorul, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece la adoptarea concluziei instanța nu a respectat modalitatea motivării soluției, or, motivarea acesteia contrazice dispozitivului hotărârii, prin faptul că în partea descriptivă a deciziei se motivează întru reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, de la art. 328 alin. (1) Cod penal la art. 313 Cod contravențional, în acest sens indicând și la încheierea de corectare a erorilor materiale strecurate, ca mai apoi în dispozitivul deciziei să rețină o altă situație contrară motivelor invocate, specificând că acțiunile lui Dzero Iuliana întrunesc elementele contravenției prevăzute la art. 312 Cod contravențional.

5.1. Recurs ordinar a depus și avocatul Gîlca Ilie în numele inculpatei, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că în acțiunile lui Dzero Iuliana nu sunt întrunite elementele infracțiunilor incriminate.

În motivare recurentul indică că:

- acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de neglijență în serviciu întrucât nu a fost realizată latura obiectivă, or, un element esențial al acesteia fiind urmările prejudiciabile, mai concret daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, urmări ce nu și-au găsit reflectarea în realitatea obiectivă;

- instanța de apel corect a acceptat argumentele apelului referitor la neconstituționalitatea prevederilor art. 328 alin. (1) Cod penal, însă a depășit limitele învinuirii aduse în moment ce a recunoscut-o vinovată pe Dzero Iuliana în comiterea contravenției prevăzute la art. 312 Cod contravențional;

- în motivarea soluției instanța a reținut că inculpata a comis contravenția prevăzută de art. 313 Cod contravențional, precum că a acționat contrar drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale MAI, ceea ce constituie depășirea limitelor învinuirii, deoarece Dzero a fost învinuită că fiind autorizată și investită de stat să presteze în numele MAI și-a depășit atribuțiile de serviciu.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit luând în considerație prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, consideră că recursurile urmează a fi admise, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei

hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Așadar, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.2. al prezentei decizii, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretându-le eronat.

Instanța de recurs consideră că decizia instanței de apel este afectată de eroarea de drept prescrisă în pct. 6) alin. (1) din art. 427 Cod de procedură penală și anume că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.*

Colegiul penal lărgit menționează că, conform sentinței procesul penal intentat în privința inculpatei Dzero Iuliana în baza art. 328 alin. (1), 328 alin. (1) și 329 alin. (1) Cod penal, a fost încetat și liberată de răspundere penală conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Potrivit dispozitivului deciziei din 22.11.2018, instanța de apel a admis apelul avocatului, dispunând casarea parțială a sentinței în partea recunoașterii inculpatei ca fiind vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, procesul penal intentat în baza art. 328 alin. (1)

Cod penal în privința Iulianei Dzero a fost încetat, cu tragerea acesteia la răspundere contravențională în baza art. 312 Cod contravențional și conform art. 30 Cod contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, s-a dispus încetarea procesului contravențional, iar în rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei, Colegiul a indicat că: *„acțiunile lui Dzero Iuliana nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, dar ale contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional...”*.

Concomitent, la 22.11.2018, în aceeași zi în care a fost pronunțat dispozitivul deciziei recurate, prin încheiere instanța de apel a dispus: *„Corectarea erorii materiale admise în textul dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.11.2017, pe cauza penală de învinuire a inculpatei Dzero Iuliana de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) și 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, astfel încât se exclude expresia greșită „în legătură cu liberarea inculpatei de răspundere penală în temeiul art. 55 Cod penal”, iar expresiile greșite „infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (1) Cod penal” și „art. 312 Cod contravențional” se înlocuiesc cu expresiile corecte „infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal” și „art. 313 Cod contravențional”*.

Prin urmare, cele descrise evidențiază o contradicție a instanței de apel la adoptarea deciziei sale, cu toate că dispozitivul unei hotărâri trebuie să corespundă concluziilor făcute în partea descriptivă și cu toate că, la 22.11.2018 a fost emisă încheierea de corectare a erorii materiale, dispozitivul deciziei motivate cuprinde inițialele erori și mai mult ca atât, conform încheierii instanța a indicat că: *„... se exclude expresia greșită „în legătură cu liberarea inculpatei de răspundere penală în temeiul art. 55 Cod penal”, ceea ce de fapt lipsește în dispozitivul din 22.11.2018 și nu are tangență cu cauza dată, or, eroarea materială reprezintă mențiunea greșită cuprinsă într-un act procedural (încheiere, hotărâre etc.), dacă inexactitatea este evidentă în sensul că rezultă în mod cert din însăși actele cauzei, nefiind nevoie, pentru a o constata, de administrarea sau reaprecierea unor probe și se pot corecta de însuși organul de urmărire penală sau de instanța de judecată care a întocmit actul procedural, la cererea celui interesat sau din oficiu în vederea îndreptării erorii.*

Faptul că instanța de apel a admis efectuarea unor contradicții în decizia sa, se dovedește și prin argumentarea expusă în pct. 22 a hotărârii, care indică că în acțiunile Iulianei Dzero lipsește semnul constitutiv a infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal, adică urmările prejudiciabile sub forma daunelor intereselor publice, ca ulterior să constate că acțiunile inculpatei constituie contravenția prevăzută la art. 313 Cod contravențional, care prevede *săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau*

juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, or, lipsa unui semn constitutiv a unei infracțiuni constituie temei de achitare odată ce nu sunt întrunite elementele infracțiunii, pe când în cazul supus judecării instanța de apel a adoptat o soluție de încetare.

Cele descrise accentuează că, pe de o parte instanța indică că în urma acțiunilor inculpatei lipsesc urmările prejudiciabile sub forma daunelor intereselor publice, iar pe de altă parte constată că Dzero Iuliana a comis contravenția prevăzută de art.313 Cod contravențional, fiind angajată a Ministerului Afacerilor Interne, fiind persoană publică, a acționat contrar drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale Ministerului Afacerilor Interne.

Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel a comis erori de drept care nu pot fi corectate de instanța de recurs și rezultând din contextul celor descrise supra, decizia atacată urmează a fi casată, iar la o nouă rejudecare a cauzei instanța de apel urmează să țină cont de legislația în vigoare și de prevederile hotărârilor Curții Constituționale și ca urmare, să constate dacă acțiunile Iuliane Dzero întrunesc sau nu elementele infracțiunilor incriminate.

În subsidiar, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se expună asupra tuturor motivelor apelului, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să se conducă și de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu rigorile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, ținând cont de motivele invocate în apel și dispozițiile expuse la pct. 6 a prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre întemeiată, care să corespundă normelor prevăzute la art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către avocatul Gîlca Ilie în numele inculpatei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Dzero Iuliana și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 03 iulie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun